

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
ΙΕΡΩΝ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Με άφορμή τις εύλογες άνησυχίες πού έχει προκαλέσει σέ μεγάλη μερίδα τής κοινωνίας μας ή ύποχρεωτική έκδοση νέων ήλεκτρονικών ταυτοτήτων, έμεις, Ήγούμενοι καί Ήγούμενες Ίερών Μονών καί Ίερών Ήσυχαστηρίων τής πατρίδος μας, ύστερα από έντονη προσευχή, λεπτομερή έρευνα καί θεολογικό προβληματισμό, προβαίνουμε στην άκόλουθη Άνακοίνωση.

Ή Άνακοίνωση αυτή άποτελεί όφειλόμενη άπάντηση στά έναγώνια έρωτήματα πού μās άπευθύνουν οί άγωνιζόμενοι στόν κόσμο έν Χριστώ άδελφοί μας. Καί, έπιπλέον, κρίνεται άναγκαία, καθώς ή Πολιτεία δέν ενημέρωσε έξαρχής καί έπαρκώς τούς πολίτες για τό είδος, τό περιεχόμενο καί τις δυνατότητες τών νέων ταυτοτήτων, ένώ τά συστημικά μέσα ενημέρωσης συνεχίζουν νά ειρωνεύονται, λοιδορούν καί γραφικοποιούν όσους τολμούν νά διατυπώσουν διαφορετική άποψη.

Ή νέα ήλεκτρονική ταυτότητα, όπως έχει έπίσημα σχεδιασθεί, δέν θά άποτελεί άπλως ένα άποδεικτικό έγγραφο ταυτοπροσωπίας, αλλά σύντομα θά λειτουργήσει καί ως κάρτα ήλεκτρονικών ύπηρεσιών¹. Γι' αυτό καί παρουσιάζεται ως ένα πολύτιμο χρηστικό μέσο, πού θά διευκολύνει τήν καθημερινότητα του πολίτη καί θά κάνει άποτελεσματικότερη τή λειτουργία του κράτους. Τό τίμημα, όμως, αυτών τών πλεονεκτημάτων φαίνεται νά είναι πολύ άκριβό. Καθώς οί έξελίξεις στην ψηφιακή τεχνολογία είναι ιλιγγιώδεις καί τά κράτη προσανατολίζονται στόν καθολικό ψηφιακό μετασχηματισμό τους, θεμελιώδη δικαιώματα του πολίτη διακινδυνεύονται καί ό ίδιος σταδιακά αυτοπαγιδεύεται στά δεσμά ενός ψηφιακού συστήματος. Ή νέου τύπου ταυτότητα άποτελεί ένα άκόμη βήμα, πού μπορεί νά τόν όδηγήσει σέ μία πραγματικότητα έφιαλτική.

1. Παγκόσμια διακυβέρνηση

Ή άνάγκη ύπάρξεως ήλεκτρονικών ταυτοτήτων έντάσσεται στό γενικότερο πλαίσιο τής συντελούμενης παγκοσμιοποίησης, τήν όποία προωθούν τό διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, διάφοροι διεθνείς όργανισμοί καί ήγετικές ομάδες (Παγκόσμια Τράπεζα, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, G-20 κ.ά.). Αυτοί όλοι επιβάλλουν τις πολιτικές τους έπιλογές, άσκώντας τεράστιες πιέσεις στις έθνικές κυβερνήσεις τών λαών, οί όποίες μέ τή σειρά τους έμφανίζονται άναγκαστικά ένδοτικές καί πειθήνιες άπέναντί τους.

Σύμφωνα, λοιπόν, μέ τούς σχεδιασμούς τής παγκόσμιας διακυβέρνησης καί άκολουθώντας τις έξελίξεις τής Τέταρτης Βιομηχανικής Έπανάστασης (τεχνητή νοημοσύνη, ρομποτική, διαδίκτυο πραγμάτων κ.ά.), οί κοινωνίες μετακινούνται όλο καί περισσότερο από έναν φυσικό σέ έναν ψηφιακό κόσμο. Δημιουργείται, δηλαδή, μέ ταχύτατους ρυθμούς ένα διευρυμένο ψηφιακό σύστημα, πού άγκαλιάζει όλες τις πτυχές τής ζωής του σύγχρονου άνθρώπου. Σέ μία τέτοια

1. Βλ.: α) ΚΥΑ ύπ' αριθμ. 8200/0-297647/2018-ΦΕΚ 1476/Β/27-4-2018, στην όποία αναφέρεται: “Στό έσωματωμένο ήλεκτρονικό μέσο άποθήκευσης, άποθηκεύονται...καί τά στοιχεία πού άπαιτούνται για τις Ύπηρεσίες Ήλεκτρονικής Διακυβέρνησης” (άρθρ. 3, παράγρ. 4). Ή ΚΥΑ αυτή τροποποιήθηκε από τήν ΚΥΑ ύπ' αριθμ. 8200/0-109568/17-2-2023, στην όποία ή ως άνω παράγραφος άντικαταστάθηκε ως εξής: “Στό ως άνω ήλεκτρονικό μέσο θά δύναται νά άποθηκευτούν τά στοιχεία πού άπαιτούνται για τις Ύπηρεσίες Ήλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εάν άποφασισθεί νά συμπεριληφθούν στό έν λόγω μέσο” (άρθρ. 1, παράγρ. 4).

β) <https://www.tanea.gr/2019/11/22/greece/nees-taytotites-ola-ta-stoixeia-mazi-enas-arithmos-kai-ena-yper-tsip/amp/>

ψηφιακή κοινωνία θά καταργηθούν τά μετρητά, θά κυκλοφορεῖ μόνο τό ψηφιακό χρήμα, καί οἱ πολίτες, γιά νά ἔχουν πρόσβαση σέ ὑπηρεσίες καί ἀγαθά, θά πρέπει νά διαθέτουν ἀπαραίτητα μιά ψηφιακή ταυτότητα/κάρτα καί ἕναν προσωπικό ἀριθμό.

2. Ὁ εὐρωπαϊκός Κανονισμός

Ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση, πρὸς τό παρόν τουλάχιστον καί ἀπὸ ὅσα γνωρίζουμε, δέν ἔχει ἀπαιτήσει τὴν ὑποχρεωτική ἔκδοση ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων γιά ὅλους τοὺς Εὐρωπαίους πολίτες, ὅπως ἰσχυρίζεται ἡ Κυβέρνηση. Ὁ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1157 τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου καί τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης καθιερώνει τὴ χρήση τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων ὡς ταξιδιωτικῶν ἐγγράφων, ἀλλὰ δέν ἐπιβάλλει τὴ χρήση τους στό ἐσωτερικό τῶν χωρῶν. Ὅπως ἀναφέρεται χαρακτηριστικά καί στόν επίσημο ιστότοπο τῆς Ε.Ε., *“Ὁ Κανονισμός δέν ὑποχρεώνει τά κράτη μέλη νά ἐκδίδουν δελτία ταυτότητας. Ἐπιπλέον, τά κράτη μέλη θά συνεχίζουν νά ἀποφασίζουν ἐάν ἡ κατοχὴ δελτίου ταυτότητας εἶναι προαιρετικὴ ἢ ὑποχρεωτικὴ”*².

Παράλληλα, ὁ ἴδιος εὐρωπαϊκός Κανονισμός ἐπιτρέπει στά κράτη μέλη νά ἀποδέχονται ὡς μέσα ταυτοποίησης καί μὴ ταξιδιωτικὰ ἔγγραφα, ὅπως εἶναι ἡ ἄδεια ὁδήγησης (σημεῖο 12 τοῦ προοιμίου τοῦ Κανονισμοῦ).

Με βάση τά παραπάνω καί μέχρι σήμερα, σέ ἀρκετές χῶρες τῆς Ε.Ε. (π.χ. Γαλλία, Αὐστρία, Δανία, Φινλανδία) ἡ ἔκδοση ταυτότητας δέν εἶναι ὑποχρεωτικὴ καί ἡ ταυτοποίηση πραγματοποιεῖται μέ ἄλλα κρατικά ἔγγραφα (π.χ. δίπλωμα ὁδήγησης, διαβατήριο)³. Τό ἴδιο ἰσχύει καί σέ ἄλλες προηγμένες χῶρες τοῦ κόσμου (π.χ. ΗΠΑ, Μεγάλη Βρετανία, Καναδάς, Ἰαπωνία)⁴.

3. Ἐναλλακτικὲς ταυτότητες ἀσφαλείας

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ παλαιοῦ τύπου ταυτότητες, ὡς ἀπαρχαιωμένες καί πλαστογραφήσιμες, πρέπει νά ἀντικατασταθοῦν ἀπὸ ἄλλες ἀσφαλέστερες καί μὴ πλαστογραφήσιμες. Τέτοιες, ὅμως, θά μπορούσαν νά εἶναι ταυτότητες πού νά διαθέτουν προηγμένα καί ἰσχυρά χαρακτηριστικά ἀσφαλείας, παρόμοια μέ ἐκεῖνα τῶν διπλωμάτων ὁδήγησης καί τῶν εὐρωπαϊκῶν χαρτονομισμάτων (ἐκτύπωση σέ εἰδικό χαρτί μέσω ἐγχάραξης laser, σύνθετα γραμμοκοσμήματα, ἀσφαλιστικά πολύχρωμα δάπεδα κ.ἄ.). Ἐναλλακτικὲς ταυτότητες ἀσφαλείας θά μπορούσαν, ἐπίσης, νά εἶναι καί οἱ νέες πού προτείνονται, δίχως ὅμως τό ἐνσωματωμένο microchip καί τόν Προσωπικό Ἀριθμό. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση, ὡστόσο, ἐπέλεξε τὴν ἔκδοση τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων μορφότυπου ID-1, ἀποβλέποντας στόν καθολικό ψηφιακό μετασχηματισμό τοῦ κράτους καί ἐπιθυμώντας ἡ νέα ταυτότητα σύντομα νά λειτουργήσῃ καί ὡς κάρτα ψηφιακῶν ὑπηρεσιῶν.

4. Ἡλεκτρονικὴ Ταυτότητα/Κάρτα καί Ἡλεκτρονικό Πορτοφόλι

Ἀπὸ τότε πού πρωτοεμφανίστηκε τό θέμα τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων (1986), ὁ λαός, διαβλέποντας τόν κίνδυνο φαλκίδευσης τῶν προσωπικῶν του ἐλευθεριῶν, ἀντέδρασε σθεναρά καί καθυστέρησε τέσσερις σχεδόν δεκαετίες τὴν ἔκδοσή τους. Σήμερα, ὅμως, ἐξαιτίας τῶν μεθοδεύσεων τῆς Κυβέρνησης καί τοῦ ἐφησυχασμοῦ τῶν πολιτῶν, ἡ ἠλεκτρονικὴ ταυτότητα εἶναι μιά πραγματικότητα.

Ἡ διαφοροποίησή της ἀπὸ τὴν παλαιοῦ τύπου ταυτότητα ἔγκειται α) στό ἐνσωματωμένο microchip τύπου RFID (ἠλεκτρονικό μέσο μέ δυνατότητα ἀσύρματης ἐπικοινωνίας, στό ὅποιο

². https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/movement-and-residence_el

³. https://en.m.wikipedia.org/wiki/Identity_document

⁴. Ὁ. π.

ἀποθηκεύονται τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα ταυτοποίησης), β) στή μηχανικά ἀναγνώσιμη ζώνη τῶν στοιχείων ταυτοποίησης, γ) στήν ψηφιακή ἀποθήκευση τῶν βιομετρικῶν δεδομένων (φωτογραφίας προσώπου καί δύο δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων) καί δ) στόν Προσωπικό Ἀριθμό, πού σύντομα πρόκειται νά προστεθεῖ.

Εἰδικότερα, ὁ Προσωπικός Ἀριθμός οὐσιαστικά ἀντικαθιστᾷ ὅλους τούς ἄλλους προσωπικούς ἀριθμούς (Ἀριθμό Δελτίου Ταυτότητας, ΑΦΜ, ΑΜΚΑ κ.λπ.) καί συνοδεύει τόν κάθε πολίτη ἀπό τή γέννησή του μέχρι τόν θάνατο, χωρίς νά ἀλλάζει σέ περίπτωση ἀπώλειας τοῦ δελτίου. Δίνει, θά λέγαμε, ψηφιακή ὄντοτητα στόν πολίτη καί τόν ἀκολουθεῖ σέ ὅλες τίς δραστηριότητές του. Εἶναι ὁ ἀριθμός-κλειδί γιά τήν ἠλεκτρονική ἐπικοινωνία του μέ τό Δημόσιο καί, σύντομα, γιά κάθε ἄλλη συναλλαγή του μέ ἠλεκτρονικά συστήματα ἰδιωτικῶν φορέων. Δίχως Προσωπικό Ἀριθμό ὁ πολίτης εἶναι ἀνύπαρκτος γιά τήν ψηφιακή κοινωνία...

Χάρη στό microchip τῆς ταυτότητας καί τόν ἀναγραφόμενο σέ αὐτήν Προσωπικό Ἀριθμό, ὁ πολίτης ἀποκτᾷ τή δυνατότητα νά κάνει εὐρύτερη χρήση τῆς ἠλεκτρονικῆς διακυβέρνησης καί νά ἔχει εὐχερέστερη πρόσβαση στίς ψηφιακές ὑπηρεσίες καί τὰ ἀγαθὰ πού παρέχουν οἱ φορεῖς τοῦ δημόσιου τομέα (Ἐθνικό Σύστημα Ὑγείας, Δημόσια Οἰκονομική Ὑπηρεσία, Κτηματολόγιο κ.λπ.). Ἐπομένως, ἡ νέα ταυτότητα, ὅπως σύντομα θά ἐξελιχθεῖ, δέν θά εἶναι ἀπλῶς ἓνα δημόσιο ἔγγραφο ταυτοποίησης, ἀλλά θά εἶναι συγχρόνως καί κάρτα ἀσκήσης δικαιωμάτων (στήν ὑγειονομική περίθαλψη, τήν κοινωνική πρόνοια, τήν ἀπασχόληση, τήν ἐκπαίδευση κ.ἄ.), ὅμοια ἀκριβῶς μέ τήν κάρτα πολίτη πού εἶχε σχεδιασθεῖ παλαιότερα καί πού δέν ὑλοποιήθηκε, ἐξαιτίας τῶν λαϊκῶν ἀντιδράσεων καί τῆς ἀκυρωτικῆς ἀπόφασης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (βλ. παρακάτω).

Σέ μιά ἀμέσως ἐπόμενη φάση, μέσω της εφαρμογῆς Gov.gr wallet, ἡ ταυτότητα/κάρτα, ὅπως ἐπίσης καί ἄλλες κάρτες, πιστοποιητικά καί διάφορα χρήσιμα προσωπικά ἔγγραφα, θα ενσωματωθῶν ψηφιακά στο ἐξυπνο κινητό/smartphone, που ἔτσι θα ἀποτελεῖ το ηλεκτρονικό μας πορτοφόλι. Καί, ἐφόσον ολοφάνερα πλέον οἱ πολίτες εξωθούνται στήν κατάργηση τῶν μετρητῶν, στο ἐγγύς μέλλον ὅλες ἀνεξαιρέτως οἱ καθημερινές συναλλαγές τους στα καταστήματα, τίς τράπεζες, τίς δημόσιες καί ἰδιωτικές ὑπηρεσίες, θα πραγματοποιοῦνται υποχρεωτικά εἴτε μέσω της ταυτότητας/κάρτας εἴτε μέσω του κινητοῦ τηλεφώνου. Ἔτσι, ὁ πολίτης —ὀλόκληρη σχεδόν ἡ ζωή του!— θά βρίσκεται διαρκῶς σέ online σύνδεση μέ τό ψηφιακό σύστημα. Θά κάνει τὰ πάντα ψηφιακά, ἄνετα, γρήγορα καί ἀποτελεσματικά, καταθέτοντας, ὅμως, ἓνα πολύ-πολύ ἀκριβό τίμημα...

5. Χειρισμοί πού προκαλοῦν ἰσχυροῦς προβληματισμούς

Πρός τό παρόν, ὡστόσο, παραμένουν κάποια ἀναπάντητα ἐρωτήματα, πού ἐξαρχῆς δημιούργησαν ἔντονο σκεπτικισμό σέ πολλούς πολίτες καί συνάμα φανέρωσαν κακοπιστία καί δημοκρατικό ἔλλειμμα στούς χειρισμούς τῆς Πολιτείας.

Α'. Γιατί ἡ Κυβέρνηση, γιά ἓνα τόσο σημαντικό ζήτημα, δέν ἔλαβε ὑπόψη της τή λαϊκή βούληση; Τό 2010 καί τό 2015 πραγματοποιήθηκαν δημόσιες διαβουλεύσεις γιά τήν κάρτα πολίτη, καί ὁ λαός στή συντριπτική του πλειοψηφία (καί τίς δύο φορές τό ποσοστό ξεπερνοῦσε τό 90%) τοποθετήθηκε ἀρνητικά· γι' αὐτό καί ἡ Πολιτεία ἀναγκάστηκε νά ὑποχωρήσει. Τί ἀλλάξε ἀπό τότε; Γιατί δέν πραγματοποιήθηκε καί πάλι δημόσια διαβούλευση, ὅπως ἄλλωστε γίνεται συχνά γιά ἄλλα μικρότερης σημασίας θέματα; Γιατί, ἐπίσης, ἡ Κυβέρνηση δέν ὁμολογεῖ τήν προειλημμένη ἀπόφασή της νά ἐκδώσει ὄχι ἀπλῶς μιά νέα ταυτότητα, ἀλλά μιά κάρτα πολίτη; Ὑπῆρξε, πράγματι, ἐλλιπής ἐνημέρωση, ἀδιαφάνεια καί κρυψίνοια. Ἀκούστηκαν μισές ἀλήθειες, δόθηκαν ἀντιφατικές πληροφορίες καί παραπλανητικές ἐξηγήσεις. Κραυγαλέο παράδειγμα

ἀποτελεῖ ἡ πρωθυπουργική διαβεβαίωση —24 μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἔκδοση τῶν πρώτων νέων δελτίων— ὅτι οἱ νέες ταυτότητες δὲν θὰ ἔχουν τσιπάκια⁵...

Β'. Μοναδικὸς καὶ ἀποκλειστικὸς σκοπὸς μιᾶς ταυτότητας εἶναι ἡ ἀσφαλὴς ταυτοποίηση τοῦ πολίτη· τίποτα περισσότερο. Καὶ πρέπει νὰ περιέχει μόνον τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ στοιχεῖα —ἀναγνώσιμα ἀπὸ τὸν κάτοχό της καὶ μὴ προσβάσιμα σὲ ἐξωτερικοὺς μηχανισμοὺς, πού μποροῦν νὰ τὰ ἐπεξεργαστοῦν καὶ νὰ τὰ ἀλλοιώσουν. Βασισμένο στὴν αὐτονόμη αὐτὴ ἀλήθεια, τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας, μὲ ἀπόφασή του (2388/2019, Δ' Τμῆμα), ἀπαγόρευσε στὸ κράτος νὰ μετατρέψει τὴν ταυτότητα καὶ σὲ κάρτα δικαιωμάτων. Δὲν εἶναι νόμιμο, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφαση, νὰ ἀποθηκεύονται στὸ microchip τῶν νέων ταυτοτήτων στοιχεῖα πού “δὲν εἶναι κρίσιμα γιὰ τὴν ἀπόδειξη τῆς ταυτότητας τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν”. Γι' αὐτὸ, “δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν τὰ προβλεπόμενα δελτία ταυτότητας ‘κάρτα δικαιώματος’”.

Ἡ Κυβέρνηση, ὡστόσο, δὲν φαίνεται νὰ δείχνει σεβασμὸ στὴν ἀπόφαση τοῦ Ἀνώτατου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῆς χώρας. Μὲ μεταγενέστερη (17-2-2023) κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφαση (βλ. ὑποσημείωση 1) φανέρωσε καθαρὰ τὴν πρόθεσή της νὰ νομιμοποιήσει στὸ ἐγγὺς μέλλον τὴν ἀποθήκευση καὶ ἄλλων στοιχείων (ἄγνωστο ποιῶν) στὶς νέες ταυτότητες, προκειμένου αὐτές νὰ χρησιμοποιοῦνται καὶ ὡς κάρτες συναλλαγῆς μὲ τίς ὑπηρεσίες ἠλεκτρονικῆς διακυβέρνησης. Θὰ μποροῦσε ἡ Κυβέρνηση, σεβόμενη τὴν ἐλεύθερη βούληση τῶν πολιτῶν, νὰ καθιερώσει μιὰ προαιρετικὴ κάρτα δικαιωμάτων, ξεχωριστὴ καὶ ἀπόλυτα διακριτὴ ἀπὸ τὸ δελτίο ταυτότητας, ἀποφεύγοντας συνάμα τὴν ἐπιβολὴ ἄμεσων ἢ ἔμμεσων “ποινῶν” σὲ ὅσους ἐπέλεξαν νὰ μὴν τὴν προμηθευθοῦν.

Γ'. Εἶναι γνωστὸ ὅτι τὸ 2000 ἀπαλείφθηκε ἀπὸ τὰ δελτία ταυτότητας τὸ δακτυλικὸ ἀποτύπωμα, ὕστερα ἀπὸ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 510/17/15-05-2000 γνωμοδότηση τῆς Ἀρχῆς Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία τὸ δακτυλικὸ ἀποτύπωμα (“σήμανση”) προσβάλλει τὴν προστατευόμενη ἀπὸ τὸ Σύνταγμα ἀξία τοῦ ἀνθρώπου, ἀφοῦ τοῦ ἀποδίδεται ἐν δυνάμει ἡ ὑποψία ἐγκληματικῆς δραστηριότητος (“σεσημασμένος”). Τώρα πού τὸ ἀποτύπωμα ἐπανέρχεται —ψηφιακὰ, μάλιστα, καὶ εἰς διπλοῦν— γιὰτὶ ἡ συγκεκριμένη δημόσια Ἀρχὴ σιωπᾷ; Θεωρεῖ ὅτι δὲν χρειάζεται πλέον προστασία ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου;

6. Ἡλεκτρονικὴ σκλαβιά

Κάθε ἄνθρωπος πού διατηρεῖ ἀκόμη τὴν κριτικὴ του σκέψη δὲν δυσκολεύεται νὰ διαπιστώσει ὅτι στὸν βωμὸ τῶν διευκολύνσεων πού παρέχει ἡ χρῆση τῆς νέας ταυτότητας καὶ ἡ γενικότερη λειτουργία τῆς ἠλεκτρονικῆς διακυβέρνησης, θυσιάζεται σταδιακὰ ἓνα μέρος τῶν προσωπικῶν του ἐλευθεριῶν καὶ ὁ ἴδιος ὀδηγεῖται σὲ μιὰ ιδιότυπη ψηφιακὴ αἰχμαλωσία.

α) Φακέλωμα καὶ ἀπώλεια τῆς ιδιωτικότητας

Εἶναι γνωστὸ πὼς κάθε φορὰ πού κάποιος δραστηριοποιεῖται στὸν κυβερνοχώρο μὲ ὅποιονδήποτε τρόπο (κινητὸ τηλέφωνο, ἐφαρμογές διαδικτύου, ἠλεκτρονικὲς συναλλαγές κ.λπ.) ἀφήνει ἓνα ἠλεκτρονικὸ ἴχνος, τὸ ὁποῖο ἀποτυπώνει μιὰ συγκεκριμένη πτυχὴ τῆς προσωπικῆς του ζωῆς (προσωπικὸ δεδομένο). Τὸ ἴχνος αὐτὸ καταγράφεται ὡς πληροφορία στὸ ἠλεκτρονικὸ ἀρχεῖο (βάση δεδομένων) τοῦ φορέα, τοῦ ὁποῖου τίς ὑπηρεσίες χρησιμοποίησε ὁ πολίτης. Συνδυαζόμενα αὐτὰ τὰ ἴχνη, ἀποκαλύπτουν συμπεριφορές του, προτιμήσεις, καθημερινές ἢ ἔκτακτες δραστηριότητες κ.ἄ. Μὲ τὴν προωθούμενη ἀναγκαστικὴ καὶ εὐρεία χρῆση τῆς νέας ταυτότητας/κάρτας ὁ πολίτης θὰ τροφοδοτεῖ καθημερινὰ διάφορες βάσεις δεδομένων μὲ χιλιάδες στοιχεῖα τῆς ιδιωτικῆς καὶ δημόσιας ζωῆς του. Καθὼς, ὁμως, στὰ πλαίσια τῆς ἠλεκτρονικῆς

5. <https://www.naftemporiki.gr/politics/1509080/k-mitsotakis-oi-nees-taytotites-den-echoyn-oyte-tsipakia-oyte-kameres-na-mi-ginontai-oi-polites-thymata-empaigmoy/>

διακυβέρνησης οι διάσπαρτες αυτές βάσεις σταδιακά διασυνδέονται και ένοποιούνται, προκύπτει μιά τεράστια νοητή “δεξαμενή”, ή όποια περιέχει συγκεντρωτικά έναν γιγάντιο όγκο πληροφοριών που άφορούν τον κάθε πολίτη. Από αυτήν την τεράστια “δεξαμενή” δεδομένων υπάρχει ή δυνατότητα, με τη βοήθεια του Προσωπικού Αριθμού, να ανασύρεται οποιαδήποτε στιγμή ο ψηφιακός φάκελός του με τό σύνολο των προσωπικών του στοιχείων.

Πρόκειται, λοιπόν, για ένα τέλειο ήλεκτρονικό φακέλωμα, που θά ένημερώνεται συνεχώς, αυτόματα και άμεσα —έφόσον στον νέο ψηφιακό κόσμο τά πάντα θά γίνονται ψηφιακά— για όλες τίς δραστηριότητές μας (τί άγορές έκανα, πότε άρρώστησα και τί φάρμακα πήρα, που έκανα διακοπές και πόσα χρήματα ξόδεψα, ποιές ιστοσελίδες παρακολουθώ στο διαδίκτυο, τί βιβλία διαβάζω, σε ποιά κομματική όργάνωση συμμετέχω, άν εκκλησιάζομαι, άν συχνάζω σε νυκτερινά κέντρα διασκέδασης κ.λπ.). Η νέα ταυτότητα/κάρτα, λοιπόν, θά μπορεί νά άποτυπώσει ψηφιακά όλόκληρη την ύπαρξή μας και νά δημιουργήσει με πιστότητα τό προσωπικό μας προφίλ (κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό, θρησκευτικό, πολιτιστικό κ.λπ.).

Η συστηματική αυτή παρακολούθηση του πολίτη, ή διείσδυση στη βαθύτερη προσωπική του ζωή και ή καταγραφή όλων των δραστηριοτήτων του συντελούν στον πλήρη έλεγχο του και προσβάλλουν βάνουσα τίς συνταγματικά κατοχυρωμένες άτομικές έλευθερίες του και τό δικαίωμα στην ιδιωτικότητα. Τελικά, παραβιάζεται ή ανθρώπινη άξιοπρέπεια, τίς όποιας ό σεβασμός και ή προστασία πρέπει νά άποτελεϊ, σύμφωνα με τό άρθρο 2 του Συντάγματος, πρωταρχική προτεραιότητα τίς Πολιτείας.

Βέβαια, στον βαθμό που χρησιμοποιούμε τό τηλέφωνο, τά κοινωνικά μέσα δικτύωσης και τίς ποικίλες ψηφιακές εφαρμογές, εκθέτουμε οικειοθελώς την ιδιωτικότητά μας και προσωπικά μας δεδομένα. Αυτό, όμως, άποτελεϊ προσωπική έπιλογή, την όποια ανά πάσα στιγμή μπορούμε νά περιορίσουμε ή και νά αναστείλουμε. Αντίθετα, ή ταυτότητα άποτελεϊ ένα υποχρεωτικό κρατικό έγγραφο, που μάς συνοδεύει σε όλη μας τή ζωή. Επιπλέον, στην πρώτη περίπτωση ή παραβίαση των προσωπικών μας δεδομένων άποτελεϊ παράνομη πράξη, ενώ στη δεύτερη τό κράτος νομιμοποιείται για την εκτέλεση τίς ίδιας πράξης, αφού έχει φροντίσει προηγουμένως νά ύφαρπάξει τή συναίνεσή μας...

β) Η τύχη των προσωπικών δεδομένων

Με τον τρόπο που θά λειτουργεί στο άμεσο μέλλον ή νέα ταυτότητα, ό πολίτης παραδίδει πλέον όλα τά ευάισθητα προσωπικά του δεδομένα στο ψηφιακό κράτος, και είναι σαν νά παραδίδει όλόκληρη τή ζωή του... Καί δέν τά παραδίδει μόνο στο δικό του κράτος, αφού, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό Κανονισμό 2019/1157, οι νέες ταυτότητες εξασφαλίζουν “διαλειτουργικότητα σε παγκόσμιο επίπεδο” και τή διαχείριση των δεδομένων του μπορεί νά αναλάβει και “έξωτερικός πάροχος”, δηλαδή κάποια πολυεθνική εταιρεία.

Όμιχλώδες, πράγματι, τό τοπίο των προσωπικών δεδομένων... Σε ποιόν, τελικά, άνήκουν; Άποθηκεύονται σε βάσεις δεδομένων μόνο εντός τίς έλληνικής επικράτειας ή και σε χώρες του έξωτερικού; Ποιοί έχουν τή μεγαλύτερη δυνατότητα πρόσβασης σ' αυτές; Οι κρατικοί υπάλληλοι ή οι ιδιώτες τεχνικοί, που έλέγχουν, αναβαθμίζουν και συντηρούν τό πληροφοριακό σύστημα των νέων ταυτοτήτων; Πώς γίνεται ή διαχείριση των προσωπικών μας στοιχείων; Ποιές μεταβολές καταγράφονται και πώς θά μπορούσε ό πολίτης νά ένημερώνεται γι' αυτές; Πώς, τέλος, τά προσωπικά στοιχεία εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων φτάνουν στους λεγόμενους μεσίτες δεδομένων (data brokers), που πλουτίζουν από την εκμετάλλευσή τους; Καί πώς αυτά γνωστοποιούνται σε τεχνολογικούς κολοσσούς και μεγάλες έμπορικές εταιρείες, που επίσης θησαυρίζουν, διερμηνεύοντας τή συμπεριφορά των καταναλωτών, προβλέποντας τίς κινήσεις τους ή και χειραγωγώντας τους άκόμη; (“Έχει λεχθει ότι στις μέρες μας τό πολυτιμότερο πράγμα

στόν κόσμο δέν εἶναι τό πετρέλαιο ἢ ὁ χρυσός, ἀλλά τά δεδομένα). Ἔχουν, ἄραγε, οἱ κυβερνήσεις τῶν κρατῶν τή δυνατότητα καί τή βούληση νά ἐλέγξουν τό ἐκτεταμένο παραεμπόριο προσωπικῶν δεδομένων ἢ νά τιθασεύσουν τή δύναμη τῆς ψηφιακῆς πληροφορίας γιά τό καλό τῆς ἀνθρωπότητας ;

Σύμφωνα μέ τόν Χάρτη Θεμελιωδῶν Δικαιωμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης (ἄρθρο 8), *“Κάθε πρόσωπο ἔχει δικαίωμα στήν προστασία τῶν δεδομένων προσωπικοῦ χαρακτήρα πού τό ἀφοροῦν. Ἡ ἐπεξεργασία αὐτῶν τῶν δεδομένων πρέπει νά γίνεται νομίμως, γιά καθορισμένους σκοπούς καί μέ βάση τή συγκατάθεση τοῦ ἐνδιαφερομένου ἢ γιά ἄλλους θεμιτούς λόγους πού προβλέπονται ἀπό τόν νόμο. Κάθε πρόσωπο ἔχει δικαίωμα νά ἔχει πρόσβαση στά συλλεγμένα δεδομένα πού τό ἀφοροῦν καί νά ἐπιτυγχάνει τή διόρθωσή τους”*. Σύμφωνα, ἐπίσης, μέ τόν Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐνσωματωθεῖ καί στήν ἑλληνική νομοθεσία μέ τόν νόμο 4624/2019, κάθε πολίτης ἔχει δικαίωμα νά γνωρίζει ποιά δεδομένα του ὑφίστανται ἐπεξεργασία, ποιός καί γιά ποιόν σκοπό τά ἐπεξεργάζεται καί σέ ποιούς παραλήπτες, τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀποστέλλονται. Ἐπίσης, ἔχει δικαίωμα πρόσβασης στά δεδομένα του, δικαίωμα διόρθωσης ἢ διαγραφῆς τους, δικαίωμα περιορισμοῦ τῆς ἐπεξεργασίας τους ἢ ἐναντίωσης στήν ἐπεξεργασία τους κ.ἄ. (ἄρθρα 12-21). Ὅλα αὐτά τά δικαιώματα, ὅμως, διατυπώνονται μέ ἀρκετές ἀσάφειες καί εἶναι δυνατόν νά παρακαμφθοῦν μέ διαφορούμενες ἐρμηνεῖες καί νομικίστικες μεθοδεύσεις. Οὐσιαστικά, ἡ δίκαιη καί διαφανῆς ἐπεξεργασία τῶν δεδομένων δέν διασφαλίζεται ἐπαρκῶς καί ὁ πολίτης παραμένει διαρκῶς ἀπροστάτευτος, ἀγνοώντας πληροφορίες πού τόν ἀφοροῦν ἄμεσα.

Ἄς σημειωθεῖ, τέλος, ὅτι σύμφωνα μέ τόν ἀναφερθέντα νόμο (ἄρθρο 38), ἡ οποιαδήποτε παραβίαση τοῦ ἀπορρήτου, τῆς διαθεσιμότητας καί τῆς ἀκεραιότητας τῶν προσωπικῶν δεδομένων θεωρεῖται κακούργημα καί ἐπισύρει αὐστηρές ποινικές κυρώσεις. Ὡστόσο, εἶναι ἀμφίβολο ἂν ἡ παραβίαση αὐτή διώκεται ποινικά ἢ παραμένει ἀτιμώρητη, ὅταν διαπράττεται γιά λόγους προσηματικούς ἀπό τοῦς ἐμπλεκόμενους δημόσιους ἢ ιδιωτικούς φορεῖς.

γ) Ἡ (ἀν)ασφάλεια τῆς ταυτότητας

Ὅσον ἀφορᾷ, τέλος, τήν ἀσφάλεια τῆς ἠλεκτρονικῆς ταυτότητας αὐτή ἀποτελεῖ ἕναν μῦθο. Ὅλοι γνωρίζουν καλά ὅτι στόν ψηφιακό κόσμο τίποτα δέν εἶναι ἀπολύτως ἀσφαλές. Καί εἶναι πράγματι λυπηρό τό γεγονός ὅτι, ἐνῶ ὑπάρχει ἔντονος διεθνῆς προβληματισμός γιά τήν ἀνασφάλεια τῶν ἠλεκτρονικῶν συστημάτων, ἡ Ἑλληνική Κυβέρνηση μιλάει μόνο γιά τήν “ἀσφάλεια” καί ὅλα τά ἄλλα πλεονεκτήματα τῆς νέας ταυτότητας.

Βέβαια, ἡ ταυτότητα αὐτή καθεαυτήν, τό ὄρατό της τμήμα, δέν πλαστογραφεῖται· τά ἀποθηκευμένα στοιχεῖα της, ὅμως, μποροῦν νά ὑποκλαποῦν —ἀρκεῖ νά περάσει κανεῖς δίπλα ἀπό ἕναν χάκερ, πού διαθέτει ἐξοπλισμό ἀνάγνωσης καί ἐργαλεῖα ἀποκρυπτογράφησης (“κλοπή ταυτότητας”). Γι’ αὐτό, ἄλλωστε, εἶναι εὐρέως διαδεδομένες στίς μέρες μας καί οἱ θῆκες rfid safe, πού προστατεύουν τίς διάφορες κάρτες (πιστωτικές, συναλλαγῶν κ.ἄ.) ἀπό ἐπίδοξους χάκερς. Στήν περίπτωση “κλοπῆς ταυτότητας” ὁ δράστης μπορεῖ νά ἀποκομίσει ἀρκετά ὀφέλη εἰς βάρος τοῦ θύματος, ἐνῶ τό θύμα μπορεῖ νά ὑποστῆ δυσμενεῖς συνέπειες γιά ἐνδεχόμενες παράνομες πράξεις τοῦ δράστη. Ἐπιπλέον, στίς ἐπόμενες ἀναβαθμισμένες ταυτότητες, πού ἔχουν ἤδη προαναγγελθεῖ, θά περιέχεται καί δεύτερο microchip τύπου NFC, στό ὁποῖο θά μπορεῖ κάποιος κακόβουλος ψηφιακός εἰσβολέας νά διαβάσει καί νά γράψει ἢ νά διαγράψει στοιχεῖα, δίχως νά τά γνωρίζει ὁ κάτοχός της. Δηλαδή ὁ πολίτης, ἐνῶ τώρα γνωρίζει ὅτι ἔχει μιᾶ φανερά σταθερή ταυτότητα, μέ τή νέα ἠλεκτρονική θά βρίσκεται σέ μιᾶ διαρκῆ ἀνασφάλεια γιά τό μεταβαλλόμενο περιεχόμενό της.

Παρόμοια και τα ευαίσθητα προσωπικά στοιχεία που βρίσκονται στις βάσεις δεδομένων, είναι δυνατόν να διαρρεύσουν σκόπιμα από τους ίδιους τους διαχειριστές τους ή μπορεί, ύστερα από μία ένδεχόμενη κυβερνοεπίθεση, να βρεθούν στα χέρια κακόβουλων ανθρώπων και αυτοί να τα χρησιμοποιήσουν ποικιλοτρόπως (π.χ. να τα πουλήσουν ή να τα αλλοιώσουν, για να καταστήσουν εκβιάσιμο έναν επώνυμο ή έναν φιλήσυχο και ανύποπτο πολίτη). Μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί διεθνώς εκατοντάδες χιλιάδες κυβερνοεπιθέσεις, διαρροές και παραχαράξεις και στα πλέον υψηλής ασφαλείας ψηφιακά συστήματα του κόσμου.

Είναι χαρακτηριστικό τό παράδειγμα της Έσθονίας, η οποία ως χώρα θεωρείται υπόδειγμα στον τομέα των ψηφιακών εφαρμογών. Τό 2017 οι ηλεκτρονικές ταυτότητες 760.000 Έσθονων πολιτών απενεργοποιήθηκαν, ύστερα από κενό ασφαλείας που εντοπίστηκε στο ενσωματωμένο microchip τους⁶. Αυτό σημαίνει ότι τό κράτος προσωρινά κατέρρευσε και τό ήμισυ του πληθυσμού της χώρας δέν είχε πρόσβαση σέ υπηρεσίες και αγαθά. Για τόν λόγο αυτό, η Έσθονική Κυβέρνηση μήνυσε τήν κατασκευάστρια εταιρεία Gemalto, ζητώντας ως αποζημίωση 152 εκατομμύρια ευρώ⁷.

Παρόμοιο ελάττωμα ασφαλείας παρουσιάστηκε και στό microchip τών 60 εκατομμυρίων έξυπνων ταυτοτήτων/καρτών της Ισπανίας τό 2018, δημιουργώντας μία χαοτική κατάσταση σέ όλη τή χώρα⁸.

Τέλος, τό καλοκαίρι του 2023 στήν ψηφιακά προηγμένη κοινωνία της Ιαπωνίας, μέσω τών ηλεκτρονικών ταυτοτήτων/καρτών, καταγράφηκαν χιλιάδες περιστατικά διαρροής προσωπικών δεδομένων και διαφόρων άλλων σφαλμάτων έγγραφης (π.χ. λανθασμένη αντιστοίχιση ιατρικών φακέλων και τραπεζικών λογαριασμών για τή λήψη κρατικών επιδομάτων). Τό γεγονός αυτό προκάλεσε τεράστιες αντιδράσεις και έντονο σκεπτικισμό για τήν ασφάλεια τών ηλεκτρονικών ταυτοτήτων/καρτών της χώρας⁹.

δ) Ψηφιακός όλοκληρωτισμός

Καθώς στίς δυτικές κοινωνίες οι εθνικές κυβερνήσεις διολισθαίνουν συνεχώς στήν περιστολή τών ατομικών ελευθεριών, και καθώς ή πολιτική όρθότητα, φορώντας τόν μανδύα μιās θολής προοδευτικότητας, νομιμοποιεί άπολυταρχικές μεθόδους και αντιδημοκρατικές συμπεριφορές, οι πολίτες μέ στοιχειώδη πολιτική έγρήγορη άγωνιοϋν για τό άμεσο μέλλον. Η κατάχρηση τών έπιτευγμάτων της ψηφιακής τεχνολογίας μπορεί να γίνει στα χέρια μιās άλαζονικής έξουσίας όργανο άσφυκτικού έλέγχου τών ανθρώπων. Δημιουργοϋνται άπεριόριστες δυνατότητες παρακολούθησης, μαζικής χειραγώγησης και καταστολής τών πολιτών από τόν τεράστιο όγκο πληροφοριών, που συλλέγονται μέσω τών έξυπνων ταυτοτήτων/καρτών και του ηλεκτρονικού πορτοφολιοϋ, και μέσω, έπίσης, τών καμερών προηγμένης τεχνολογίας, που τοποθετοϋνται μέ αύξανόμενους ρυθμούς στίς μεγαλουπόλεις —άνακοινώθηκε μόλις πρόσφατα ότι, για λόγους ασφαλείας, θά τοποθετηθοϋν 750 νέες κάμερες και στήν Αθήνα. Πράγματι, όλα αυτά δέν φαντάζουν πολύ μακρινά ούτε άπλως παραπέμπουν θεωρητικά στόν “Μεγάλο Άδελφό” του George Orwell. Ήδη και στήν πατρίδα μας δέν είναι λίγες οι φορές που οι πολίτες έχουν έρθει αντιμετώπι με άυταρχικές και όλοκληρωτικές συμπεριφορές της έξουσίας (παρακολουθήσεις και σκάνδαλα ύποκλοπών, άπαγορεύσεις και περιορισμοί της θείας Λατρείας κ.ά.).

6. <https://el.globalvoices.org/2017/12/44547/amp>

7. <https://www.reuters.com/article/estonia-gemalto/estonia-sues-gemalto-for-152-mln-euros-over-id-card-flaws-idUSL8N1WD5JZ>

8. <https://www.aftodioikisi.gr/diethni/asfalia-ilektronikon-taftotiton-chaos-stin-ispantia-ta-elattomata-tou-tsip/>

9. <https://english.kyodonews.net/news/2023/08/c71f87aebf48-japan-pm-calls-for-review-of-all-my-number-card-data-by-end-of-nov.html>

Είναι έντυπωσιακό ότι τό Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, διεθνής οργανισμός πού πρωτοστατεί στην προώθηση της παγκοσμιοποίησης, δέν διστάζει νά επισημάνει τά εξής σχετικά: *“Σέ περιπτώσεις πού συλλέγονται ευαίσθητα δεδομένα υπάρχουν κίνδυνοι περιθωριοποίησης και καταπίεσης, μέ τήν ηλεκτρονική ταυτότητα νά χρησιμοποιείται για τή διευκόλυνση του έντοπισμού, της παρακολούθησης και της δίωξης ατόμων ή ομάδων”* (Έκθεση Insight, Ιούνιος 2023)¹⁰.

Ένα έφιαλτικό παράδειγμα ψηφιακού ολοκληρωτισμού αποτελεί τό σύστημα αυστηρής επιτήρησης και κοινωνικής αξιολόγησης πού λειτουργεί πιλοτικά σήμερα στην Κίνα¹¹. Στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας οι Κινέζοι πολίτες παρακολουθούνται διαρκώς από προηγμένες κάμερες αναγνώρισης προσώπου. Όλες οι καθημερινές δραστηριότητές τους, μέσω των πληροφοριών πού παρέχουν οι έξυπνες ψηφιακές κάρτες, καταγράφονται λεπτομερειακά και αξιολογούνται μέ συγκεκριμένους δείκτες, πού ανάλογα τούς προσθέτουν ή τούς αφαιρούν κοινωνικά δικαιώματα. Άν ό πολίτης συμμορφώνεται μέ τούς κανόνες πού έχει επιβάλει τό κράτος, βαθμολογείται μέ βαθμό “καλής συμπεριφοράς”, αποκτά προνόμια και έχει εύκολη πρόσβαση στά κοινωνικά αγαθά (έργασία, αγορές, ψυχαγωγία, ταξίδια κ.λπ.). Άν, όμως, αντιτίθεται στά καθιερωμένα από τήν εξουσία πρότυπα (π.χ. αγοράζει οινοπνευματώδη ποτά ή τσιγάρα, κρίνει τό Κόμμα, οδηγεί μέ μή φιλικό πρόσ τό περιβάλλον αυτοκίνητο, συμμετέχει σε “παράνομες” διαμαρτυρίες, διαδίδει “φήμες” στό διαδίκτυο κ.λπ.), συγκεντρώνει χαμηλή βαθμολογία, θεωρείται κακός πολίτης, τό όνομά του αναγράφεται σε μαύρες λίστες και αυτόματα τό σύστημα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του επιβάλλει περιορισμούς (στή δανειοδότηση, στην επιχειρηματική του δραστηριότητα, στην εκπαίδευση των παιδιών του κ.λπ.).

7. Διεθνείς αντιδράσεις

Στήν Εϋρώπη —και όχι μόνο— μεμονωμένοι έπιστήμονες, διάφορες κοινότητες και ομάδες πολιτών εκφράζουν κατά καιρούς τούς έντονους προβληματισμούς τους τόσο για τήν υποχρεωτικότητα των ψηφιακών ταυτοτήτων όσο και για τήν κατάργηση των μετρητών χρημάτων, τά όποια, όπως εύστοχα παρατηρεί Γερμανός οικονομολόγος, *“μας εξασφαλίζουν τά τελευταία ψήγματα έλευθερίας και ιδιωτικότητας πού μας έχουν απομείνει”*¹². Αναφέρουμε, λοιπόν, ένδεικτικά:

Τόν Φεβρουάριο του 2023 τριάντα έννεα σημαντικοί φορείς, ειδικοί έπιστήμονες και ακαδημαϊκοί, πού δραστηριοποιούνται στην Ε.Ε., κατέθεσαν έπιστολή στό Εϋρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην όποια υποστήριζαν ότι *“τά συστήματα ψηφιακής ταυτοποίησης έγείρουν σοβαρές άνησυχίες για τά θεμελιώδη δικαιώματα σε όλο τον κόσμο”* και μέ τήν όποια, έπίσης, άπαιτούσαν νά διασφαλιστούν ή ιδιωτικότητα και όλες οι ατομικές έλευθερίες¹³.

Στή Μεγάλη Βρετανία, τό 2011 και πριν τήν έξοδο της χώρας από τήν Ε.Ε., ή Κυβέρνηση του David Cameron άπέρριψε τίς ηλεκτρονικές ταυτότητες, πού είχαν νομοθετηθεί από τό 2006¹⁴. Μεσολάβησαν πέντε χρόνια έντονων διαμαρτυριών από όλο τό φάσμα της βρετανικής κοινωνίας (πολιτικοί, ακαδημαϊκοί, ειδικοί έπιστήμονες, οργανώσεις, άκτιβιστές κ.ά.) μέ ποικίλες παρεμβάσεις, συλλογές χιλιάδων υπογραφών κ.λπ. Οι άνησυχίες όλων επικεντρώνονταν στην τύχη των προσωπικών τους δεδομένων, στό ηλεκτρονικό φακέλωμα και στό τεράστιο κόστος πού άπαιτούσε ή καθιέρωση των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων. Άξίζει νά σημειωθεί πώς στην περίοδο

10. https://www3.weforum.org/docs/WEF_Reimagining_Digital_ID_2023.pdf

11. <https://www.youtube.com/watch?v=5u4qN5IYXrM>

12. Norbert Häring, *Η κατάργηση των μετρητών και οι συνέπειές της—οδεύοντας προς τον ολοκληρωτικό έλεγχο*, Αθήνα 2016, εκδ. Λιβάνη.

13. <https://www.902.gr/eidisi/arhtra/340446/me-aformi-tis-nees-taytotites-apoprosanatolismos-kai-klimakosi-tis-katastolis>

14. https://en.wikipedia.org/wiki/Identity_Cards_Act_2006

τῶν πέντε περίπου χρόνων μόνο 15.000 Βρετανοί ἔσπευσαν νά παραλάβουν τίς νέες ταυτότητες¹⁵. Μέ τήν κατάργησή τους, ὁ τότε ἀντιπρόεδρος τῆς χώρας Nick Clegg δήλωσε πανηγυρικά: *“Αὐτή ἡ Κυβέρνηση κατήργησε τό πανάκριβο καί ἀδιάκριτα προσβλητικό πρόγραμμα τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων, κατέστρεψε ὀριστικά τίς βάσεις δεδομένων ταυτοτήτων, ἀποκαθιστώντας ἔτσι τίς πολιτικές ἐλευθερίες τῶν πολιτῶν”*¹⁶.

Στήν Ἑλβετία τό 2021, ὕστερα ἀπό δημοψήφισμα, οἱ πολίτες μέ πλειοψηφία 64,4% ἀπέρριψαν τή διασύνδεση τῆς ταυτότητας μέ τήν ἠλεκτρονική διακυβέρνηση καί τή χρήση της ὡς κάρτας ἄσκησης δικαιωμάτων, ἐστιάζοντας τίς ἀντιδράσεις τους στούς κινδύνους πού ἐγκυμονοῦσε γιά τίς ἀτομικές ἐλευθερίες ἢ δυνατότητα πρόσβασης ἰδιωτικῶν ἐταιρειῶν στίς βάσεις δεδομένων¹⁷.

Τόν Ἰούνιο τοῦ 2023, μέ ἀφορμή τήν ἐπικείμενη θεσμοθέτηση τοῦ ψηφιακοῦ πορτοφολιοῦ, 24 κοινωνικοί καί ἐπιστημονικοί φορεῖς (ἀνάμεσά τους καί ἡ ἑλληνική μή κερδοσκοπική ὀργάνωση Homo Digitalis), πού ἐξειδικεύονται σέ ζητήματα ψηφιακῶν τεχνολογιῶν, ἰδιωτικότητας καί προστασίας προσωπικῶν δεδομένων, ἀπέστειλαν στήν Ε.Ε. ἐπιστολή, ἐκφράζοντας τίς σοβαρές ἀνησυχίες τους γιά τή συρρίκνωση τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, τήν ὑπονόμηση τῆς ἰδιωτικότητας καί τή δημιουργία ἐνός ὀργουελικοῦ μοντέλου ἀδιάλειπτης παρακολούθησης¹⁸.

Τέλος, ἐπιστήμονες διεθνοῦς κύρους καί ἀκαδημαϊκοί διδάσκαλοι διαφόρων ειδικοτήτων, μέ ποικίλες παρεμβάσεις τους, ἐκφράζουν τίς διαφωνίες τους γιά τίς ἠλεκτρονικές ταυτότητες. Ἀναφέρουμε ἐνδεικτικά τόν Miko Hyppönen, εἰδικό σέ θέματα ἀσφαλείας ψηφιακῶν συστημάτων ἀπό τή Φινλανδία, ὁ ὁποῖος στίς διάφορες ὁμιλίες του καί δημοσιεύσεις ἐπαναλαμβάνει συχνά τά ἐξῆς ἀξιοσημεῖωτα: *“Ἀκόμα καί ἂν ἐμπιστευόμαστε σήμερα τήν Κυβέρνηση, δέν ξέρουμε ἂν θά μπορούμε αὔριο· κάθε δικαίωμα πού παραδίδουμε σήμερα, δέν θά τό πάρουμε ποτέ πίσω”*¹⁹.

Ἄραγε, ὅσοι Εὐρωπαῖοι καί ἄλλοι πολίτες σκέπτονται ἐλεύθερα καί δέν δέχονται ἀβασάνιστα ὅσα “γιά τό καλό τους” τούς σερβίρουν τά συστημικά κέντρα ἐξουσίας, εἶναι “γραφικοί” καί “συνωμοσιολόγοι” ἢ “ψεκασμένοι”;

8. Θεολογική προσέγγιση

Ἡ ἔκδοση νέων ταυτοτήτων δέν εἶναι μόνο ἓνα διοικητικό θέμα, πού ἀφορᾷ τίς σχέσεις τοῦ πολίτη μέ τό κράτος, ἀλλά καί ἓνα θέμα μέ πνευματικές διαστάσεις, καθὼς θίγει τή θρησκευτική συνείδηση πολλῶν χριστιανῶν κυρίως ὡς πρός τίς ἐξῆς παραμέτρους:

Α΄. Σύμφωνα μέ τήν ὀρθόδοξη διδασκαλία, τό αὐτεξούσιο ἀποτελεῖ συστατικό στοιχεῖο τῆς ψυχοσωματικῆς ἀνθρώπινης ὕπαρξης. *“Ἀφαίρεσε τό αὐτεξούσιο”*, λέει ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, *“καί τότε οὔτε εἰκόνα τοῦ Θεοῦ εἴμαστε οὔτε ψυχή νοερή καί λογική· τότε στ’ ἀλήθεια καταστρέφεται ἡ ἀνθρώπινη φύση μας”*²⁰. Ἡ ἀνθρώπινη ἐλευθερία εἶναι θεόδοτο δῶρο, τό ὁποῖο ὁ Θεός σέβεται ἀπεριόριστα, καί ὁ ἄνθρωπος καλεῖται νά τό ἐκτιμήσει, νά τό διαφυλάξει μέ κάθε θυσία καί νά τό ἀξιοποιήσει. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς Θεανθρώπινο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ὁ

15. Ὁ. π.

16. <https://www.gov.uk/government/news/national-identity-register-destroyed-as-government-consigns-id-card-scheme-to-history>

17. <https://archive.ph/6mQtH>

<https://archive.ph/2023.09.09-104312/https://www.linkedin.com/pulse/after-switzerland-votes-against-its-digital-identity-scheme-richards/>

18. https://docs.reclaimthenet.org/cso-eidas-open_letter_2023.pdf

19. <https://www.npr.org/transcripts/265386281>

20. Ὁσίου Μαξίμου Ὁμολογητοῦ, *Σχόλια εἰς τὰ τοῦ ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου*, Δ΄, XXXIII, PG 4, 306A.

κατεξοχὴν χώρος ἐλευθερίας, ὅπου ὁ πιστός ἀπολαμβάνει “τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ” (Ρωμ. 8:21).

Γαλουχημένοι μέ τέτοια βιώματα οἱ πιστοὶ χριστιανοὶ —κληρικοί, μοναχοὶ καὶ λαϊκοί, μέ πρωτοστάτες τούς ἁγίους Ἀρχιερεῖς—, συμμετεῖχαν πάντοτε ὀλόθυμα στοὺς ἐθνικοαπελευθερωτικούς ἀγῶνες τοῦ Γένους μας. Ἀλλά καὶ γιὰ κάθε κοινωνικό ζήτημα, πού θίγει τίς ἀνθρώπινες ἐλευθερίες, δέν μπορεῖ νά μὴν ἔχει λόγο ἡ Ἐκκλησία, ἀφοῦ ἀπὸ τὴ φύση Της ὡς φιλόστοργη Μητέρα ἀγκαλιάζει ὅλες τίς ἐκφάνσεις τοῦ ἀνθρώπινου βίου καὶ ἐργάζεται γιὰ τὴν ἐν Χριστῷ μεταμόρφωση τῆς κοινωνίας.

Ἀξίζει ἐδῶ νά σημειωθεῖ πὼς ἐκτός ἀπὸ τὰ θέματα ἐλευθερίας πού ἐγείρονται μέ τὴ χρήση τῆς νέας ταυτότητας/κάρτας καὶ στά ὁποῖα ἔχει γίνει ἤδη ἀναφορά παραπάνω (κατάλυση τῆς ιδιωτικότητας, παραβίαση τῶν εὐαίσθητων προσωπικῶν δεδομένων, ψηφιακὴ ἀποθήκευση βιομετρικῶν δεδομένων ὄλων τῶν πολιτῶν κ.ἄ.), τίθεται θέμα ἐλευθερίας τῆς ἀνθρώπινης βούλησης καὶ ἀπὸ αὐτὴν καθεαυτὴν τὴν ἐξαναγκαστικὴ ἀπόκτηση τῆς ταυτότητας/κάρτας. Στὴν ἔκθεση τοῦ Παγκόσμιου Οἰκονομικοῦ Φόρουμ πού προαναφέραμε, ἐπισημαίνεται σχετικὰ: “Καθὼς ἓνα σύστημα ταυτότητας ἐπεκτείνεται, οἱ συνέπειες τῆς μὴ συμμετοχῆς σὲ αὐτὸ μπορεῖ νά γίνουν τόσο σοβαρὲς πού νά κάνουν τὴν ἐγγραφή στό σύστημα οὐσιαστικὰ ἀναπόφευκτη... Ὅταν ἡ πρόσβαση σὲ ἓνα ἀγαθὸ ἢ μιὰ ὑπηρεσία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κατοχὴ μιᾶς ταυτότητας καὶ ἡ ταυτότητα αὐτὴ εἶναι εὐρέως διαδεδομένη, τὰ ἄτομα μπορεῖ νά ἐξαναγκαστοῦν ἀποτελεσματικὰ νά ἀποκτήσουν αὐτὴ τὴ μορφή ταυτοποίησης, ἀκόμη καὶ ἂν δέν ὑπάρχει νομικὴ βάση γιὰ τὴν ἀπαίτησή της”²¹.

Ὑστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, πῶς μπορεῖ, ἄραγε, ἓνας χριστιανὸς νά συναινέσει ἀδιάφορα σὲ ἓνα μέτρο πού προσβάλλει κατάφωρα τὸ θεόδοτο ἀγαθὸ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας;

Β'. Εἶναι ἀλήθεια πὼς, χάνοντας τὴν ἐλευθερία τοῦ ὁ ἄνθρωπος, χάνει καὶ τὴν ἀξία του. Ὅπως εὐστοχα παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας, “τό νά πεῖ κανεὶς ‘ἔχασα τὴν ἐλευθερία’ εἶναι τό ἴδιο μέ τό νά πεῖ ‘ἔχασα τὸν ἄνθρωπο’”²². Γι’ αὐτὸ καὶ ἓνα κράτος πού ψηφιοποιεῖ τούς πολίτες του, τούς ἀπαξιώνει· δέν τούς βλέπει ὡς μοναδικὰ καὶ ἀνεπανάληπτα πρόσωπα αἰώνιας ἀξίας, ἀλλά ὡς ἀπρόσωπες μονάδες καὶ “ὑποκείμενα δεδομένων”· δέν θέλει νά εἶναι ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, ἀλλά ἄβουλα ὄντα, εὐκόλα χειραγωγήσιμα· καὶ δέν τούς ἀναγνωρίζει πλέον μέ τὸ ὄνομά τους ἀλλά μέ ἓνα νούμερο, τὸν Προσωπικό τους Ἀριθμό. Παρόμοια ἀντιμετώπιση γνώρισαν τὸν περασμένο αἰῶνα ἀπὸ θλιβερά ὀλοκληρωτικὰ καθεστῶτα τῆς Εὐρώπης ἑκατομμύρια συνάνθρωποὶ μας, στοιβαγμένοι στά ἀπάνθρωπα στρατόπεδα συγκεντρώσεως τῶν ναζιστῶν καὶ τῶν μπολσεβίκων.

Αὐτὴ ἡ ἀριθμοποίηση καὶ ὑποβάθμιση τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μέ τὴν ὀρθόδοξη θεολογία. Ὁ “κατ’ εἰκόνα καὶ καθ’ ὁμοίωσιν” (Γεν. 1:26) Θεοῦ πλασμένος ἄνθρωπος εἶναι “κεκελευσμένος θεός”²³— ἔχει προσκληθεῖ νά γίνει κατὰ χάριν θεός. Καὶ μετὰ τὴν ἐνσάρκωση τοῦ θείου Λόγου, γίνεται πράγματι “θείας φύσεως κοινωνός” (Β’ Πέτρ. 1:4) κατὰ τὸ μέτρο τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἀγῶνα του. Ὅχι, δέν θά συναινέσουμε ποτέ νά καταντήσῃ ὁ ἄνθρωπος “ἓνα σταμπαρισμένο βόδι στόν παγκόσμιον στάβλο”.

Τὸ ὄνομα τοῦ χριστιανοῦ, ἄλλωστε, ἔχει μιὰ ἱερότητα καὶ φανερόναι τὴν πνευματικὴ του καταγωγή. Γιατί τὸ ἔλαβε τὴν ἡμέρα πού, μέ τὴ βάπτισή του, ἐγίνε υἱὸς Θεοῦ· καὶ ἀπὸ τότε μέσα στὴ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἴδιος ὁ Χριστός πάντοτε τὸν “καλεῖ κατ’ ὄνομα” (Ἰω. 10:3).

Γ'. Καθὼς στίς μέρες μας τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας κορυφώνεται, οἱ πιστοὶ παρατηροῦν μέ ἐγρήγορη, νηφαλιότητα καὶ εἰρήνη τὰ σύγχρονα γεγονότα καὶ προβληματίζονται μήπως αὐτὰ παραπέμπουν στά “σημεῖα τῶν καιρῶν” (Ματθ. 16:3), μήπως αὐτὰ μᾶς ὀδηγοῦν

21. https://www3.weforum.org/docs/WEF_Reimagining_Digital_ID_2023.pdf

22. Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα, *Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς*, Λόγος Ε', PG 150, 638C.

23. Ἁγίου Γρηγορίου Θεολόγου, *Εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον*, PG 36, 560.

προδιαγεγραμμένα σ' ένα ολοκληρωτικό σύστημα, παρόμοιο με εκείνο που περιγράφεται στην Αποκάλυψη, όπου κανείς δεν θα μπορεί να αγοράζει ή να πωλεί οτιδήποτε, “εί μη ό έχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ” (Αποκ. 13:17)...

Ὁ πιστός λαός τῆς πατρίδος μας εἶναι, ἐπίσης, διαποτισμένος με ὅσα σχετικά παρέδωσε ὁ ἀγαπημένος του ἅγιος, ὁ ὅσιος Παῖσιος ὁ Ἄγιορείτης, σέ ἰδιόχειρο σημείωμά του, πού συνέταξε τό 1987: “...Πίσω λοιπόν καί ἀπό τό τέλειο σύστημα ‘κάρτας ἐξυπηρετήσεως’ ἀσφάλειας κομποῦτερ, κρύβεται ἡ παγκόσμια δικτατορία, ἡ σκλαβιά τοῦ ἀντιχρίστου... Μετά λοιπόν ἀπό τήν κάρτα καί τήν ταυτότητα, ‘τό φακέλωμα’, γιά νά προχωρήσουν πονηρά στό σφράγισμα, θά λένε συνέχεια στήν τηλεόραση, ὅτι πῆρε κάποιος τήν κάρτα τοῦ δεινά, καί τοῦ σήκωσε τά χρήματα ἀπό τήν τράπεζα. Ἀπό τήν ἄλλη μεριά θά διαφημίζουν τό ‘τέλειο σύστημα’, τό σφράγισμα στό χέρι ἢ στό μέτωπο μέ ἀκτίνες λέιζερ, πού δέν θά διακρίνεται ἐξωτερικά, μέ τό 666 τό ὄνομα τοῦ ἀντιχρίστου”.

Ἄν μελετήσει κανείς προσεκτικά τά παραπάνω κείμενα, ἄν ἀναλογιστεῖ τήν τρομακτική δύναμη καταστολῆς, πού μπορεί νά ἐξασφαλίσει ἡ ἠλεκτρονική ταυτότητα σ' ἕναν αὐριανό παγκόσμιο αὐταρχικό κυβερνήτη, ἄν, ἐπίσης, σκεφθεῖ κανείς πόσο εὐκόλο εἶναι νά ἐπιβληθεῖ μελλοντικά ἡ προσθήκη τοῦ δυσώνυμου ἀριθμοῦ τῆς Αποκάλυψης στό microchip τῶν ταυτοτήτων, καί ἄν, τέλος, κάποτε ξεκινήσει ἡ μαζική ἐμφύτευση microchips ταυτοποίησης σέ ἀνθρώπους (ἤδη αὐτό ξεκίνησε στό ἐξωτερικό πρὶν ἀπό ἄρκετά χρόνια, π.χ. σέ ἐργαζόμενους διαφόρων ἐταιρειῶν κ.ά.), καταλαβαίνει τότε ὅτι βρισκόμαστε ἤδη σέ μιὰ νέα προδρομική περίοδο τοῦ ἀντιχρίστου.

Ὁ ἀντίχριστος, ὅταν ὁ Παντοκράτωρ Κύριος ἐπιτρέψει τήν ἔλευσή του στή γῆ, θά στηρίξει τό καταστροφικό του ἔργο σέ δύο ἤδη ἐξελισσόμενες παγκοσμίως πραγματικότητες: α) στήν πλήρη ἠθική ἐξαχρείωση τῶν ἀνθρώπων καί β) στήν ὑπαρξη ἑνός ολοκληρωτικοῦ συστήματος, παρόμοιου με ἐκεῖνο στό ὁποῖο φαίνεται νά μᾶς ὀδηγεῖ ἡ παγκόσμια ψηφιακή διακυβέρνηση.

Γι' αὐτό καί ὁ πιστός διακατέχεται ἀπό τήν “καλή ἀνησυχία” καί στέκεται πολύ διστακτικά ἀπέναντι στήν παραλαβή τῆς νέας ταυτότητας.

9. Οἱ ἀντιδράσεις τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας

Από τότε πού ἄρχισε νά ξετυλίγεται ἡ ἱστορία τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διατύπωνε ἐπανειλημμένα με τρόπο κρυστάλλινο καί ὁμολογιακό τίς ἐπιφυλάξεις της.

Τό 1993 τόνιζε ὅτι “...ὕπάρχει ἡ δυνατότης μᾶς ἐφιαλτικῆς ἀπειλῆς κατά τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν τοῦ Πολίτου...” (Ἀνακοινωθέν Δ.Ι.Σ., προεδρεύοντος τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ).

Τό 1997 ἀπηύθυνε “ἐκκληση στήν Κυβέρνηση ...νά μεριμνήσει γιά τήν κατά τό δυνατόν καλύτερη προστασία τοῦ ἀτόμου ἀπό τήν ἠλεκτρονική ἐπεξεργασία δεδομένων προσωπικοῦ χαρακτήρα”.

Τό 1998 “διακηρύσσει καί ὑποστηρίζει τήν ἀνάγκη διασφάλισης τῆς προστασίας τῆς προσωπικότητος, τῆς ἰδιωτικῆς καί οἰκογενειακῆς ζωῆς καί τοῦ ἀπορρήτου τῆς ἐπικοινωνίας”.

Τό 2000, στή μεγαλειώδη λαοσύναξη τῆς Ἀθήνας γιά τό θέμα τῶν ταυτοτήτων, ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χριστόδουλος, περιστοιχιζόμενος ἀπό ὅλα σχεδόν τά μέλη τῆς Ἱεραρχίας, δήλωνε κατηγορηματικά: “Ἡ Ἐκκλησία δέν ἐνδιαφέρεται μόνο γιά τό θρήσκευμα τῶν νέων ταυτοτήτων. Ἐνδιαφέρεται καί γιά τό ἠλεκτρονικό φακέλωμα, ἐνδιαφέρεται γιά τό 666, ἐνδιαφέρεται καί γιά τόν ΕΚΑΜ (τόν τότε Προσωπικό Ἀριθμό). ὅλα αὐτά περιορίζουν τήν ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου καί συνιστοῦν βάνουση προσβολή ἀπέναντι στά ἀτομικά δικαιώματα”.

Τέλος, τό 2010 σέ σχετικό Ἀνακοινωθέν τῆς Δ.Ι.Σ. (προεδρεύοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου) τόνιζεται: Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὑποχρεωμένη νά διαφυλάττει

τήν ἐλευθερία τοῦ προσώπου καί νά υπερασπίζεται τήν ἀκεραιότητα τῆς πίστεως. Γι' αὐτό: α) Ἡ 'Κάρτα τοῦ Πολίτη' δέν πρέπει νά περιέχει κατ' οὐδένα τρόπο, ἐμφανῆ ἢ ἀφανῆ, τόν ἀριθμό '666'. β) Ἐπίσης κατ' οὐδένα τρόπο πρέπει μέ αὐτή νά παραβιάζονται οἱ προσωπικές ἐλευθερίες”.

Ὁ πιστός λαός τοῦ Θεοῦ ἀναμένει καί σήμερα τήν τελική τοποθέτηση τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας, ἡ ὁποία, ὅπως ἔχει ἤδη ἀνακοινώσει, θά διαβουλευθεῖ γιά τό θέμα τῶν ταυτοτήτων σέ μελλοντική ἔκτακτη συνοδική σύγκληση. Ὁ πιστός λαός ἀγωνιᾷ καί εὐελπιστεῖ νά ἀκούσει καί σήμερα ἀπό τούς πνευματικούς του ποιμένες, ὅπως καί τίς προηγούμενες δεκαετίες, λόγο πατερικό, κρυστάλλινο καί καθοδηγητικό.

10. Ἐπίλογος

Τά σύγχρονα ἐπιτεύγματα στόν χῶρο τῆς ψηφιακῆς τεχνολογίας φανερόνουν τό μεγαλεῖο τοῦ ἀνθρώπου, συνάμα ὅμως καταδεικνύουν καί τήν τραγικότητά του, ὅταν, αὐτονομημένος ὁ ἴδιος ἀπό τόν Θεό, τά καταχρᾶται καί δέν τά χρησιμοποιεῖ γιά τό καλό του ἀλλά γιά τήν αὐτοκαταστροφή του.

Γνωρίζουμε ὅτι στίς μέρες μας τό διεθνές πολιτικό σκηνικό τό διαμορφώνουν οἱ παγκόσμιες ἀγορές, ἐρήμην τῶν λαῶν. Καί γνωρίζουμε, ἐπίσης, ὅτι αὐτές οἱ ἀγορές δέν στηρίζονται σέ ἠθικές ἀξίες ἢ ἀρχές, παρά μόνο σέ οἰκονομικά συμφέροντα ἢ ἄλλες ἐπιδιώξεις. Γι' αὐτό καί δέν εἶναι λίγοι οἱ πολίτες πού εὐλόγα ἀνησυχοῦν ὅτι ἡ τεράστια δύναμη τῆς ψηφιακῆς πληροφορίας θά χρησιμοποιηθεῖ μελλοντικά γιά τήν περιστολή τῶν προσωπικῶν τους ἐλευθεριῶν, γιά τόν ἀσφυκτικό ἔλεγχο τῆς ιδιωτικῆς τους ζωῆς καί γιά τή σταδιακή ἐδραίωση ἑνός παγκόσμιου ὀλοκληρωτικοῦ συστήματος. Ἐνα τέτοιο τυραννικό σύστημα θά χρησιμοποιήσει κάποτε ὡς ὑποδομή καί ὁ ἀναμενόμενος —σύμφωνα μέ τήν προφητεία τῆς Ἀποκάλυψης— ἀντίχριστος, προκειμένου νά ἐπιβάλλει τήν παγκόσμια κυριαρχία του.

Ἐπειδή ἡ ἐλευθερία ἀποτελεῖ ὑπέρτατο καί ἀδιαπραγμάτευτο ἀγαθό, ἐπειδή οἱ δημοκρατικές ἀξίες συνιστοῦν θεμελιώδη στοιχεῖα μιᾶς ὑγιοῦς κοινωνίας, καί ἐπειδή, τέλος, δέν ἐπιθυμοῦμε οὔτε στό ἐλάχιστο νά ὑποβοηθήσουμε τήν ἐπιβολή ὁποιασδήποτε τυραννικῆς ἐξουσίας, δηλώνουμε, ὡς ταπεινοί μοναχοί τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καί ὡς ἐλεύθεροι Ἕλληνες πολίτες, ὅτι διαφωνοῦμε καί εἴμαστε ἀντίθετοι μέ τόν ὑποχρεωτικό χαρακτήρα τῆς ἠλεκτρονικῆς ταυτότητας/κάρτας καί τοῦ Προσωπικοῦ Ἀριθμοῦ καί ζητοῦμε νά καταστῆ προαιρετική ἡ λήψη τους. Ἐπίσης, διαφωνοῦμε μέ τή μεθοδευμένη κατάργηση τῶν μετρητῶν καί τήν ἐξελισσόμενη ἐνοποίηση τῶν βάσεων δεδομένων πού ἀφοροῦν τά προσωπικά στοιχεῖα τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. Ὅλα αὐτά ἀλληλένδετα –κατάργηση μετρητῶν, ἐνοποιημένες βάσεις δεδομένων, Προσωπικός Ἀριθμός, ἠλεκτρονική ταυτότητα/κάρτα– ὁδηγοῦν ἀναπόδραστα στόν πλήρη ἔλεγχο τῶν οικονομικῶν καί κοινωνικῶν δραστηριοτήτων τῶν πολιτῶν.

Ἡ Πολιτεία, πιστή στίς ἀρχές τῆς δημοκρατίας καί τοῦ κράτους δικαίου καί σεβόμενη τήν ἐλευθερία ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν πολιτῶν, ὀφείλει νά διατηρεῖ πάντοτε ἐναλλακτικούς τρόπους ταυτοποίησης καί πρόσβασης σέ ὑπηρεσίες ἢ ἀγαθά. Σέ κάθε περίπτωση ὀφείλει, ἐπίσης, νά προστατεύει τούς πολίτες ἀποτελεσματικά ἀπό τήν κατάχρηση τῆς ψηφιακῆς πληροφορίας, διασφαλίζοντας οὐσιαστικά τήν ιδιωτικότητά τους καί ὅλα τά ἀτομικά τους δικαιώματα καί τίς ἐλευθερίες.

Ἐπ' αὐτό τό πρίσμα, εὐελπιστοῦμε ὅτι ἡ Ἑλληνική Κυβέρνηση θά ἀφουγκρασθεῖ τίς εὐλογες ἀνησυχίες μας, ὅπως αὐτές ἐκτίθενται στό παρόν κείμενο, θά μᾶς εἰσακούσει καί δέν θά προβεῖ σέ περιορισμό τῶν συνταγματικῶς κατοχυρωμένων ἐλευθεριῶν μας μέ τήν ἐπικείμενη ἔκδοση τοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος γιά τόν Προσωπικό Ἀριθμό. Ἀντίθετα, θέλουμε νά πιστεύουμε ὅτι μέ δημοκρατική διάθεση θά προβεῖ στίς ἀναγκαῖες νομοτεχνικές διορθωτικές κινήσεις, ὥστε νά γίνουν σεβαστές οἱ τεκμηριωμένες θέσεις μας. Στήν ἀπευκταία ὅμως περίπτωση πού στό

έκδοθησόμενο Προεδρικό Διάταγμα οι θέσεις μας θά άγνοηθοῦν, θά επανέλθουμε μέ νέα ανακοίνωση-τοποθέτηση, στην όποία θά περιγράψουμε τήν περαιτέρω στάση μας, στάση θεμελιωμένη στά δικαιώματα πού παρέχει τό Σύνταγμα τής πατρίδος μας σέ κάθε Έλληνα πολίτη.

Τέλος, συνιστοῦμε στους πιστούς αδελφούς μας πού άγωνίζονται στόν κόσμο νά μή βιαστοῦν νά παραλάβουν τίς νέες ταυτότητες καί τόν Προσωπικό Άριθμό, αλλά νά έξαντλήσουν όλα τά διαθέσιμα χρονικά περιθώρια. Παράλληλα, ἄς διαμαρτυρηθοῦν μέ κάθε πρόσφορο καί νόμιμο μέσο, μέ συντονισμένες κινήσεις καί παρεμβάσεις, προκειμένου ἢ παραλαβή τους νά καταστῆ προαιρετική. Ἐπιπλέον, ὅσον άφορᾷ τήν απόδειξη τής ταυτοπροσωπίας τους, ἄς χρησιμοποιοῦν τά συμβατικά μέσα ταυτοποίησης, άποφεύγοντας τά αντίστοιχα ψηφιακά (π.χ. έξυπνες εφαρμογές τύπου Gov.gr Wallet), γνωρίζοντας πώς ισχύουν καί τά έξής:

1) Σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ νόμου 3731/2008 (άρθρ. 25) οι ὑπηρεσίες, γιά τήν διεκπεραίωση διοικητικῶν διαδικασιῶν, ὑποχρεοῦνται νά άποδέχονται ὡς μέσο ταυτοποίησης καί τό διαβατήριό ἢ τήν άδεια οδήγησης.

2) Σύμφωνα μέ άπόφαση τοῦ Συμβουλίου τής Ἐπικρατείας (1602/2021, Δ΄ Τμήμα), ακόμα κι ἄν παρέλθει 15ετία από τήν έκδοση τής παλαιάς ταυτότητας, αὐτή θεωρεῖται ισχυρό έγγραφο καί οι άρμόδιες ὑπηρεσίες οφείλουν νά τή δεχθοῦν, εφόσον δέν συντρέχει βάσιμη άμφιβολία γιά τή γνησιότητά της.

Ζοῦμε άναμφίβολα σέ άποκαλυπτικούς καιρούς. Γι΄ αὐτό ἄς μήν εφησυχάζουμε. Ἐς άποκτήσουμε τήν “καλή άνησυχία” γιά ὅσα συμβαίνουν γύρω μας. Πίσω από τίς επαγγελλόμενες εύκολίες τής σύγχρονης ψηφιακῆς κοινωνίας κρύβονται τά δεσμά ενός άνελεύθερου συστήματος. Ὑπάρχει, ἄραγε, κάποιο ὄφελος ικανό νά ίσοσταθμίσει τήν άπώλεια τής ελευθερίας, γιά τήν όποία στην εύλογημένη πατρίδα μας χύθηκαν ποταμοί αϊμάτων;

Ἡ εποχή μας άπαιτεῖ νά ζήσουμε δυναμικά καί αὐθεντικά τή χριστιανική μας ιδιότητα, μέ πνευματική έγρηγορη, μετάνοια καί προσευχή, ὥστε νά άποκτήσουμε “*νοῦν Χριστοῦ*”, γιά νά μπορούμε νά διακρίνουμε τά σημεῖα τῶν καιρῶν καί τόν τρόπο μέ τόν όποιο οφείλουμε νά ενεργοῦμε. Ἐς καλλιεργοῦμε τό μαρτυρικό καί άσκητικό φρόνημα τής Ἐκκλησίας μας. Ἐς μάθουμε νά χρησιμοποιοῦμε τά ἠλεκτρονικά μέσα μέ έγκράτεια, σύνεση καί διάκριση. Καί τέλος, ἄς ετοιμαζόμαστε νά θυσιάσουμε, ὅποτε χρειασθεῖ, ὄχι μόνο τίς άνέσεις τοῦ ψηφιακοῦ κόσμου, αλλά καί τήν ἴδια μας τή ζωή, προκειμένου νά ὁμολογήσουμε τήν πιστότητά μας στόν Τριαδικό Θεό.

Ἡ ζωή ὀλόκληρου τοῦ κόσμου καί τοῦ κάθε ανθρώπου χωριστά βρίσκεται στά χέρια τοῦ Θεοῦ. Αὐτός, πού φροντίζει καθημερινά τά πετεινά τοῦ οὐρανοῦ καί τά κρίνα τοῦ άγροῦ, δέν παύει νά σκεπάζει φιλόστοργα μέ τήν άγαθή Του πρόνοια καί ὅλα τά δικά Του παιδιά. Αὐτός, εἶναι βέβαιο, ὅτι καί στην παρούσα περίσταση καί σέ κάθε ἄλλη έπερχόμενη δυσκολία “*οὐκ εἶσει ἡμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δυνάμεθα, ἀλλά ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καί τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ἡμᾶς ὑπενεγκεῖν*” (πρβλ. Α΄ Κορ. 10:13).

ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Ὁ Καθηγούμενος τής Ἱερᾶς Μονῆς Ξηροποτάμου
Αρχιμανδρίτης Ἰωσήφ καί οι σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ αδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δοχειαρίου
Ἀρχιμανδρίτης Ἀμφιλόχιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Καρακάλλου
Ἀρχιμανδρίτης Φιλόθεος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου
Ἀρχιμανδρίτης Νικόδημος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κωνσταμονίτου
Ἀρχιμανδρίτης Χαράλαμπος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Μολυβδοσκεπάστου Κονίτσης
Ἀρχιμανδρίτης Ἀρσένιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου Γηρομερίου
Θεσπρωτίας
Ἀρχιμανδρίτης Μεθόδιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως Δρυοβούνου Κοζάνης
Ἀρχιμανδρίτης Στέφανος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως Σοχοῦ Λαγκαδᾶ
Ἀρχιμανδρίτης Ἰωαννίκιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γενεθλίου Θεοτόκου Καλλίπετρας Βεροίας
Ἀρχιμανδρίτης Παλαμᾶς καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου Ὠρωποῦ
Ἀρχιμανδρίτης Μωϋσῆς καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου Πυργετοῦ
Λαρίσης
Ἀρχιμανδρίτης Εἰρηναῖος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου
Ὁσίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου Ὁρμυλίας Χαλκιδικῆς
Ἀρχιμανδρίτης Συνέσιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου
Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου Πευκοχωρίου Χαλκιδικῆς
Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου
Παντοκράτορος καί Ἁγίας Σκέπης Μελισσοχωρίου Ὠραιοκάστρου
Ἀρχιμανδρίτης Ἀντώνιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος Γατζέας Βόλου
Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου
Παιονίας Κιλκίς
Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Μακαριωτίσσης Δόμβραιναις Θήβας
Ἀρχιμανδρίτης Θεοδόσιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Λαγκαδάς Πάρου
Ἀρχιμανδρίτης Μελέτιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγοβάρδας Πάρου
Ἀρχιμανδρίτης Νικόδημος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου Σιαμάδων Καλαμπάκας
Ἀρχιμανδρίτης Μακάριος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου Ἄνδρου
Ἀρχιμανδρίτης Δωρόθεος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου Στομίου Κονίτσης
Ἀρχιμανδρίτης Κοσμᾶς καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἀθανασίου Ἐράτουρας
Ἀρχιμανδρίτης Νικηφόρος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης Θαψανῶν Πάρου
Μακρίνα μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Προεστῶσα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Πυργετοῦ Λαρίσης, Μετοχίου
Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικοδήμου, Χριστονύμφη μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ
ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως Μουτσιάλης Σκήτης Βεροίας
Πορταίτισσα μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰσοδίων Ὁσσης Λαγκαδᾶ
Γαλήνη μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἠσυχαστηρίου Τιμίου Προδρόμου Μεταμορφώσεως
Χαλκιδικῆς
Μαριάμ μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Λαυρεντίου Πηλίου
Μαριάμ μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Θάσου
Ἐφραιμία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Ὁδηγητρίας Πορταριάς Βόλου
Θεοφανῶ μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἠσυχαστηρίου «Παναγία Ἄξιόν Ἔστιν» Μεσαίου
Ὠραιοκάστρου
Εὐφημία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγιοπούλας Ναούσης
Κασσιανή μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἠσυχαστηρίου ἁγίου Γεωργίου Ἀνύδρου
Ἰωάννα μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γοργοπηκίου Μάνδρας Ἀττικῆς
Φεβρωνία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Ἀγίας Τριάδος - Ἀγίου Νεκταρίου
Αἰγίνης

Τιμοθέη μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Τιμίου Σταυροῦ Μαυροῦ Κορινθίας
Ἰλαρία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίων Πάντων Σπετσῶν
Μαγδαληνή μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Τριάδος Ἐδέσσης
Πορφυρία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παντοκράτορος Σωτήρος Χριστοῦ Κερκύρας
Εὐφημία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Παρασκευῆς Σγουράδων Κερκύρας
Φωτεινή μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί